

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2017)0315

Mjere EU-a za održivost

Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2017. o mjerama EU-a za održivost (2017/2009(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir rezoluciju Ujedinjenih naroda naslovljenu „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.”, usvojenu na sastanku na vrhu UN-a o održivom razvoju održanom 25. rujna 2015. u New Yorku¹,
- uzimajući u obzir sporazum potpisani 12. prosinca 2015. na 21. Konferenciji stranaka (COP 21) održanoj u Parizu (Pariški sporazum),
- uzimajući u obzir članak 3. stavke 3. i 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članak 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) kojim se potvrđuje da EU „osigurava dosljednost svojih politika i aktivnosti, uzimajući pritom u obzir sve svoje ciljeve”, te članak 11. UFEU-a,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 22. studenog 2016. naslovljenu „Budući koraci za održivu europsku budućnost – Europske mjere za održivost” (COM(2016)0739),
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom, koju je EU ratificirao u siječnju 2011.,
- uzimajući u obzir Opći akcijski program Unije za okoliš do 2020. naslovljen „Živjeti dobro unutar granica našeg planeta”²;
- uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za okoliš br. 30/2016: Izvješće o ekološkim pokazateljima za 2016.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. svibnja 2016. o praćenju i ocjenjivanju

¹ A/RES/70/1.

² Odluka br. 1386/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. (SL L 354, 28.12.2013., str. 171.).

Programa održivog razvoja do 2030.¹,

- uzimajući u obzir stratešku obavijest „Održivost sada! Europski glas za održivost“² Europskog centra za političku strategiju Komisije od 20. srpnja 2016.,
 - uzimajući u obzir strategiju EU-a o biološkoj raznolikosti do 2020.³ i s njom povezanu reviziju na sredini razdoblja provedbe⁴ te Rezoluciju Europskog parlamenta od 2. veljače 2016. o reviziji na sredini razdoblja provedbe strategije EU-a o biološkoj raznolikosti⁵,
 - uzimajući u obzir izvješća međunarodne stručne skupine za resurse u okviru Programa UN-a za okoliš (UNEP) naslovljena: „Usklađenost politika ciljeva održivog razvoja (2015.)”, „Globalni tokovi materijala i produktivnost resursa (2016.)” te „Učinkovitost resursa: potencijal i gospodarske posljedice (2017.)”;
 - uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 10. studenoga 2016. naslovljenu „Međunarodno upravljanje oceanima: program za budućnost naših oceana” (JOIN(2016)0049),
 - uzimajući u obzir Sporazum „Novi plan za gradove”, koji je usvojen na konferenciji Habitat III. u Quitou 20. listopada 2016.,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za okoliš, javno zdravstvo i sigurnost hrane te mišljenja Odbora za regionalni razvoj, Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj i Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0239/2017),
- A. budući da su Europska unija i njezine države članice prihvatile Program održivog razvoja do 2030., uključujući ciljeve održivog razvoja;
- B. budući da UN-ovih 17 ciljeva održivog razvoja predstavljaju plan za bolje društvo i bolji svijet, koji se može realizirati praktičnim i mjerljivim djelovanjem i koji obuhvaća brojna područja kao što su ostvarenje boljih i ravnopravnijih rezultata u području zdravlja, veća dobrobit i bolje obrazovanje građana, veće ukupno blagostanje, borba protiv klimatskih promjena i očuvanje okoliša za buduće naraštaje, te ga se kao takvog uvijek mora horizontalno razmatrati u svim područjima djelovanja Unije;
- C. budući da će gospodarski rast u budućnosti biti moguć samo uz potpuno poštovanje ograničenja planeta kako bi se osigurao dostojanstven život za sve;
- D. budući da Program održivog razvoja do 2030. ima potencijal preobrazbe, a njime su postavljeni univerzalni, ambiciozni, sveobuhvatni, nedjeljivi i međusobno povezani

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0224.

² https://ec.europa.eu/epsc/sites/epsc/files/strategic_note_issue_18.pdf

³ Komunikacija Komisije od 3. svibnja 2011. naslovljena „Naše životno osiguranje, naš prirodni kapital: strategija biološke raznolikosti EU-a do 2020.“ (COM(2011)0244).

⁴ Izvješće Komisije od 2. listopada 2015. o reviziji strategije EU-a o biološkoj raznolikosti do 2020. na sredini razdoblja provedbe, (COM(2015)0478).

⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0034.

ciljevi za iskorjenjivanje siromaštva, suzbijanje diskriminacije i promicanje blagostanja, odgovornost za okoliš, socijalnu inkluziju i poštovanje ljudskih prava te jačanje mira i sigurnosti; budući da ti ciljevi zahtijevaju hitno djelovanje kako bi se ostvarili na potpun i učinkovit način;

- E. budući da Komisija još nije utvrdila sveobuhvatnu strategiju za provedbu Programa održivog razvoja do 2030. koja bi obuhvaćala unutarnja i vanjska politička područja s detaljnim rasporedom do 2030., kao što je Europski parlament zatražio u svojoj Rezoluciji od 12. svibnja 2016. o praćenju i ocjenjivanju Programa, i nije posve preuzeila opću koordinacijsku ulogu za mjere koje se poduzimaju na nacionalnoj razini; budući da su učinkovita provedbena strategija i mehanizam praćenja i ocjenjivanja ključni za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja;
- F. budući da se 17 ciljeva održivog razvoja i 169 podciljeva odnose na sve aspekte politike Unije;
- G. budući da su mnogi od ciljeva održivog razvoja izravno povezani s ovlastima tijela EU-a, kao i nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela, te da njihova provedba stoga zahtijeva istinsko višerazinsko upravljanje uz aktivan i opsežan angažman civilnog društva;
- H. budući da klimatske promjene nisu izdvojeno pitanje zaštite okoliša, nego prema UN-u¹ predstavljaju jedan su od najvećih izazova našeg doba i ozbiljnu prijetnju održivom razvoju te da njihovi široko rasprostranjeni i dosad neviđeni učinci nameću nerazmjerne opterećenje najsiromašnjima i najugroženijima te povećavaju nejednakost među zemljama i unutar njih; budući da su hitne mjere za borbu protiv klimatskih promjena sastavni dio uspješne provedbe ciljeva održivog razvoja;
- I. budući da se među ciljeve strategije Europa 2020. koji se odnose na klimatske promjene i energetsku održivost ubrajaju smanjenje emisija stakleničkih plinova za 20 %, pokrivanje 20 % potražnje za energijom u EU-u energijom iz obnovljivih izvora i povećanje energetske učinkovitosti za 20 %; budući da se EU obvezao na smanjenje domaćih emisija stakleničkih plinova za najmanje 40 % do 2030. u odnosu na 2005., što je podložno mehanizmu kontinuiranog povećanja u okviru Pariškog sporazuma; budući da je Europski parlament pozvao na uvodenje obvezujućeg cilja energetske učinkovitosti od 40 % do 2030. i obvezujućeg cilja za obnovljive izvore energije od najmanje 30 %, naglašavajući da bi takve ciljeve trebalo provesti s pomoću individualnih nacionalnih ciljeva;
- J. budući da su EU i njegove države članice redom potpisnice Pariškog sporazuma i da su se kao takve obvezale surađivati s drugim zemljama na zadržavanju porasta globalnog zatopljenja na razini znatno manjoj od 2 °C i ulaganju napora da se porast temperature dodatno ograniči na 1,5 °C i time pokušati ograničiti najgore rizike od klimatskih promjena koji ugrožavaju sposobnost ostvarivanja održivog razvoja;
- K. budući da su zdrava mora i oceani ključni za bogatstvo biološke raznolikosti i sigurnost opskrbe hranom i održivu egzistenciju;
- L. budući da je Komisija u okviru Sedmog programa djelovanja za okoliš obvezna provesti procjenu učinka, i to u globalnom kontekstu, koji potrošnja prehrambenih i

¹ <https://unstats.un.org/sdgs/report/2016/goal-13/>

neprehrambenih dobara u Uniji ima na okoliš;

- M. budući da bi se pri svakom ocjenjivanju dosadašnjih i budućih rezultata Programa održivog razvoja u Europi trebali razmatrati buduća nastojanja i programi, a ne samo dosadašnji uspjesi, kao i raskorak između politika EU-a i ciljeva održivog razvoja, uključujući područja u kojima EU ne ispunjava ciljeve održivog razvoja, lošu provedbu trenutačnih politika i potencijalne proturječnosti područja politika;
- N. budući da Europska agencija za okoliš smatra vjerljivim da se 11 od 30 prioritetnih ciljeva programa djelovanja za okoliš neće ostvariti do kraja 2020.;
- O. budući da financiranje ciljeva održivog razvoja predstavlja golem izazov koji iziskuje snažno i globalno partnerstvo te korištenje svim oblicima financiranja (iz domaćih, međunarodnih, javnih, privatnih i inovativnih izvora), kao i nefinansijskim sredstvima; budući da se privatnim financiranjem može dopuniti, ali ne i zamijeniti javno financiranje;
- P. budući da je učinkovita mobilizacija domaćih resursa nezaobilazan čimbenik u postizanju ciljeva Programa do 2030.; budući da su zemlje u razvoju posebno pogodjene utajom poreza na dobit i izbjegavanjem plaćanja poreza;
- Q. budući da je za promicanje održivog razvoja potrebna otpornost, koju treba jačati višeslojnim pristupom vanjskom djelovanju EU-a i primjenom načela usklađenosti politika radi razvoja; budući da politike država članica i EU-a imaju željene i neželjene učinke na zemlje u razvoju te da ciljevi održivog razvoja čine jedinstvenu priliku za postizanje veće usklađenosti i pravednijih politika prema zemljama u razvoju;
- R. budući da međunarodna trgovina može biti snažan pokretač razvoja i gospodarskog rasta te da velik dio uvoza EU-a potječe iz zemalja u razvoju; budući da Program do 2030. prepozna trgovinu kao sredstvo za ostvarenje ciljeva održivog razvoja;
- S. budući da je za ostvarenje održivog razvoja neophodno rješavati izazove migracije i potrebe sve brojnijeg svjetskog stanovništva; budući da se u Programu do 2030. naglašava uloga migracija kao mogućeg pokretača razvoja; budući da je člankom 208. UFEU-a utvrđeno da je iskorjenjivanje siromaštva glavni cilj razvojnih politika EU-a;
- 1. prima na znanje komunikaciju Komisije o europskim mjerama za održivost u kojoj se daje pregled postojećih iniciativa i instrumenata politike na europskoj razini te služi kao reakcija na Program održivog razvoja do 2030.; međutim, ističe potrebu za sveobuhvatnom procjenom, uključujući nedostatke u politikama i političke trendove, neusklađenosti i manjkavosti u provedbi te potencijalne dodane pogodnosti i sinergije svih postojećih politika EU-a i zakonodavstva u svim sektorima; ističe potrebu za koordiniranim djelovanjem i na europskoj razini i na razini država članica; stoga poziva Komisiju, Vijeće, u okviru svih njegovih organizacija, i agencije i tijela EU-a da bez odgađanja nastave raditi na tome;
- 2. ističe da je cilj Programa održivog razvoja do 2030. postizanje veće dobrobiti za sve te da su za održivi razvoj u jednakoj mjeri ključna tri stupa jednake važnosti, i to socijalni, gospodarski i ekološki razvoj; naglašava činjenicu da je održivi razvoj temeljni cilj Unije kako je utvrđen u članku 3. stavku 3. UFEU-a i da bi trebao imati središnju ulogu u raspravi o budućnosti Europe;

3. pozdravlja činjenicu da se Komisija obvezala na uključivanje ciljeva održivog razvoja u sve politike i inicijative EU-a, na temelju načela univerzalnosti i integracije; poziva Komisiju da bez odgode razvije sveobuhvatan, usklađen, koordiniran opći okvir za kratki, srednji i dugi rok o provedbi 17 ciljeva održivog razvoja i s njima povezanih 169 podciljeva u EU-u i pritom prepozna međupovezanost i paritet različitih ciljeva održivog razvoja tako što će u obzir uzeti višerazinsko upravljanje i međusektorski pristup; nadalje, ističe potrebu da se integriraju svi aspekti Programa održivog razvoja do 2030. u europski semestar te potrebu da se osigura puna uključenost u taj postupak; poziva prvog potpredsjednika koji snosi transverzalnu odgovornost za održivi razvoj da predvodi taj postupak; naglašava činjenicu da su se Europska unija i njezine države članice obvezale na to da će u cijelosti provesti sve ciljeve i podciljeve, u praksi i u duhu;
4. podsjeća na važnost temeljnog načela Programa do 2030. „ne zapostaviti nikoga”; traži od Komisije i država članica da poduzmu odlučne mjere u uklanjanju nejednakosti unutar i između zemalja jer one pojačavaju učinak drugih globalnih izazova i ometaju napredak u pogledu održivog razvoja; traži od Komisije i država članica da u svojim politikama promiču istraživanja i raščlanjivanje podataka kako bi se zajamčilo uključivanje i davanje prioriteta najranjivijima i najviše marginaliziranim;
5. pozdravlja činjenicu da se Komisija obvezala na uključivanje ciljeva održivog razvoja u svoj program za bolju izradu zakonodavstva i ističe potencijal strateške uporabe alata za bolju izradu zakonodavstva u ocjenjivanju usklađenosti politike EU-a s Programom održivog razvoja do 2030.; poziva Komisiju da uspostavi provjeru usklađenosti svih novih politika i zakonodavstva s ciljevima održivog razvoja i da osigura potpunu uskladenost politike u provedbi ciljeva održivog razvoja te da istodobno promiče sinergije koje donose dodatne prednosti i izbjegava razmjene ustupaka i na europskoj razini i na razini država članica; ističe da održivi razvoj mora biti sastavni dio sveobuhvatnog okvira za procjene učinka, a ne zaseban učinak kao što je trenutačno slučaj u alatima za bolje zakonodavstvo Komisije; poziva na poboljšanje alata za mjerjenje i kvantificiranje srednjoročnih i dugoročnih ishoda za okoliš u procjenama učinka; poziva Komisiju da zajamči da se evaluacijama i provjerama primjerenosti u okviru Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT) ocjenjuje pridonose li odredene politike ili zakonodavstva ambicioznoj provedbi ciljeva održivog razvoja ili je zapravo ometaju; poziva na jasno utvrđivanje i diferencijaciju razine upravljanja na kojoj treba provoditi podciljeve, naglašavajući pritom da bi se trebala poštovati načela supsidijarnosti; poziva na uspostavljanje jasnih i dosljednih programa održivog razvoja na nacionalnim i, ako je potrebno, podnacionalnim ili lokalnim razinama država članica koje to već nisu učinile; naglašava da bi Komisija trebala pružiti smjernice za taj proces kako bi se zajamčila usklađenost formata;
6. naglašava da je Sedmi program djelovanja za okoliš ključan instrument za provedbu ciljeva održivog razvoja, iako djelovanje u pojedinim sektorima još uvijek nije dovoljno kako bi se osiguralo ostvarivanje ciljeva; poziva Komisiju i države članice da poduzmu sve potrebne korake da se Sedmi program djelovanja za okoliš u potpunosti provede, da se u okviru ocjene Sedmog programa procijeni razmjer u kojem njegovi ciljevi odgovaraju ciljevima održivog razvoja te da se, uzimajući u obzir te ishode, osmisle preporuke za sljedeći program; poziva Komisiju da pravovremeno predloži Program djelovanja Unije za okoliš za razdoblje nakon 2020., u skladu sa zahtjevom iz članka 192. stavka 3. UFEU-a, jer će se takvim programom doprinijeti ostvarivanju ciljeva održivog razvoja u Europi;

7. snažno potiče Komisiju da se pridržava plana o upravljanju koji je dogovoren u okviru Deklaracije iz Rija i Programa održivog razvoja do 2030., kao i u okviru Provedbenog plana iz Johannesburga iz 2002. i završnog dokumenta konferencije UN-a o održivom razvoju Rio+20 iz 2012.;
8. smatra da bi Komisija trebala poticati države članice na promicanje uspostavljanja ili unapređivanja vijeća za održivi razvoj na nacionalnoj kao i na lokalnoj razini; osim toga, trebalo bi poboljšati sudjelovanje i djelotvornost angažmana civilnog društva i ostalih relevantnih dionika na odgovarajućim međunarodnim forumima te u tom pogledu promicati transparentnost, široko sudjelovanje javnosti i partnerstva za provedbu održivog razvoja;
9. uviđa da će za ostvarenje ciljeva održivog razvoja biti nužno sudjelovanje cijelog niza dionika, uključujući EU, države članice, lokalne i regionalne uprave, civilno društvo, građane poduzeća i treće strane; poziva Komisiju da zajamči da platforma za više dionika koje je najavila u svojoj komunikaciji postanu model najbolje prakse olakšavanja planiranja, provedbe, praćenja i ocjenjivanja Programa održivog razvoja do 2030.; ističe da bi u sklopu te platforme trebalo mobilizirati stručno znanje različitih ključnih sektora, promicati inovacije i doprinositi osiguravanju učinkovitih veza s dionicima, ohrabrujući time promicanje održivog razvoja odozdo prema gore; nadalje, platforma bi trebala biti mnogo sveobuhvatnija od platforme za suradničko učenje i dozvoliti razmjenu najboljih praksi te omogućiti istinsko sudjelovanje dionika u planiranju i nadzoru provedbe ciljeva održivog razvoja; poziva Komisiju da promiče sinergije s drugim povezanim platformama, kao što su platforma REFIT, platforma za kružno gospodarstvo, radna skupina visoke razine o konkurentnosti i rastu i stručna skupina na visokoj razini za održivo financiranje, i izvijesti Europski parlament i Vijeće o dalnjem postupanju nakon preporuka platforme;
10. poziva Komisiju da pojača napore kako bi se olakšalo upravljanje ciljevima održivog razvoja i osiguralo sljedeće:
 - i) višesektorsko: uspostavljanje nacionalne koordinacijske strukture odgovorne za daljnje postupanje u skladu s Agendum 21 kojoj bi koristilo stručno znanje nevladinih organizacija;
 - ii) višerazinsko: uspostavljanje učinkovitog institucijskog okvira za održivi razvoj na svim razinama;
 - iii) s više dionika: omogućavanjem široke dostupnosti informacija olaksava se i potiče javna osviještenost i sudjelovanje;
 - iv) usmjereni na bolju povezanost znanosti i politike;
 - v) određivanje jasnog rasporeda koji objedinjuje kratkoročna i dugoročna razmatranja;

stoga poziva Komisiju da osigura da rad platforme za više dionika ne rezultira samo prikupljanjem, već i širenjem praktičnog znanja o ciljevima održivog razvoja i da osigura da se platformom utječe na politički program; u tom pogledu zahtijeva da Komisija, uz doprinos Parlamenta i Vijeća, uspostavi platformu za cijeli niz dionika u kojoj će sudjelovati dionici iz cijelog niza sektora; poduzeća i industrija, skupine

potrošača, sindikati, socijalne nevladine organizacije, nevladine organizacije za okoliš i klimu, nevladine organizacije za razvojnu suradnju i lokalna uprava i predstavnici gradova trebali bi biti zastupljeni na forumu s najmanje 30 sudionika; sastanci bi trebali biti otvoreni za što više dionika i trebala bi postojati mogućnost širenja ako se interes s vremenom poveća; na tromjesečnim sastancima platforme potrebno je utvrditi probleme koji su zapreka ostvarenju ciljeva održivog razvoja; Parlament bi trebao razmisiliti o uspostavljanju radne skupine o ciljevima održivog razvoja kako bi se zajamčio horizontalan rad s Parlamentom na tu temu; taj forum trebao bi se sastojati od zastupnika koji predstavljaju što više odbora; Komisija i Parlament trebali bi sudjelovati na sastancima platforme za cijeli niz dionika; Komisija bi svake godine za platformu trebala izraditi ažuriranu inačicu svojih budućih planova za olakšavanje provedbe ciljeva održivog razvoja, kao i dokument o najboljoj praksi u provedbi ciljeva održivog razvoja, koji bi bio dostupan na svim razinama u svim državama članicama, prije sastanaka UN-a na visokoj razini o održivom razvoju u lipnju/srpnju; Odbor regija trebao bi povezivati lokalne i nacionalne dionike;

11. pozdravlja sve veće iznose koji se iz institucijskog i privatnog kapitala dodjeljuju za financiranje ciljeva održivog razvoja i poziva Komisiju i države članice na razvijanje kriterija održivog razvoja za institucijske rashode EU-a, utvrđivanje mogućih regulatornih prepreka i poticaja za ulaganja u ciljeve održivog razvoja i istraživanje mogućnosti konvergencije i suradnje između javnih i privatnih ulaganja;
12. pozdravlja potencijalni doprinos Pregleda aktivnosti u području okoliša postizanju ciljeva održivog razvoja preko poboljšane provedbe pravne stečevine u državama članicama; međutim, upozorava da se taj pregled ne bi trebao smatrati zamjenom za druge instrumente kao što su postupci za utvrđivanje povrede;
13. potiče Komisiju na izradu djelotvornih mehanizama za nadzor, praćenje i pregled provedbe i uključivanja ciljeva održivog razvoja i Programa do 2030. te poziva Komisiju da u suradnji s Eurostatom uspostavi skup posebnih pokazatelja napretka za unutarnju provedbu ciljeva održivog razvoja u EU-u; poziva Komisiju da Parlamentu podnosi godišnja izvješća o napretku EU-a u pogledu provedbe ciljeva održivog razvoja; naglašava da Komisija treba podupirati usklađeno izvješćivanje država članica; poziva Parlament da postane partner u tom procesu, osobito u drugoj polovici tijeka rada nakon 2020., te poziva na godišnji dijalog i izvještavanja između Parlamenta, Vijeća i Komisije s izvješćem kao krajnjim rezultatom tog rada; snažno potiče na to da bi rezultati trebali biti transparentni, lako razumljivi i takvi da se mogu predstaviti različitim tipovima publike; ističe važnost transparentnosti i demokratske odgovornosti u praćenju Programa održivog razvoja do 2030. i stoga naglašava ulogu suzakonodavaca u tom procesu; smatra da bi u tom pogledu zaključak obvezujućeg međuinstitucionalnog sporazuma u skladu s člankom 295. UFEU-a pružio odgovarajuće rješenje za suradnju;
14. podsjeća da su države članice dužne izvješćivati UN o svojim rezultatima u pogledu ostvarivanja ciljeva održivog razvoja; naglašava da bi ta izvješća država članica trebala biti izrađena u suradnji s nadležnim lokalnim i regionalnim tijelima; ističe da je u državama članicama sa saveznom ili decentraliziranim razinom upravljanja potrebno detaljno navesti konkretne izazove i obveze tih delegiranih razina upravljanja u ostvarenju ciljeva održivog razvoja;
15. poziva Komisiju da uvođenjem sustava dužne pažnje za poduzeća promiče održive

globalne vrijednosne lance, stavljujući naglasak na cijeli opskrbni lanac poduzeća, čime bi ih se potaklo na odgovornije ulaganje i omogućila učinkovitija provedba poglavlja o održivosti u sporazumima o slobodnoj trgovini, uključujući u područjima borbe protiv korupcije, transparentnosti, borbe protiv izbjegavanja plaćanja poreza i odgovornog poslovanja;

16. smatra da ciljevi održivog razvoja moraju biti temeljno načelo svake buduće vizije Europe i da bi se države članice trebale usmjeriti na održive gospodarske modele na način da streme ostvarivanju tih ciljeva te da bi uloga EU-a u ostvarenju održivog razvoja stoga trebala biti središnja tema razmatranja pokrenutih u Bijeloj knjizi Komisije od 1. ožujka 2017. o budućnosti Europe (COM(2017)2025) s obzirom na potrebu za snažnjom dimenzijom održivosti u kontekstu gospodarskog rasta; smatra da su ostvarivanje ciljeva održivog razvoja i provedba Programa održivog razvoja do 2030. ključni za EU i da bi ostvarivanje ciljeva održivog razvoja trebalo biti nasljeđe koje Europa ostavlja budućim generacijama; prepoznaje da je Program održivog razvoja do 2030. u skladu s načelima i vrijednostima Europske unije te da stoga ostvarenje ciljeva održivog razvoja prirodno slijedi planove Europske unije za stvaranjem bolje, zdravije i održivije budućnosti za Europu;
17. poziva Komisiju i države članice na izgradnju kapaciteta za integriranu procjenu, tehnološke i institucionalne inovacije te finansijsku mobilizaciju radi ostvarenja ciljeva održivog razvoja;
18. prepoznaje da su većina europskih zemalja, i zemalja EU-a i zemalja izvan EU-a, potpisnice sporazuma koji se odnosi na ciljeve održivog razvoja; smatra da je u kontekstu rasprave o budućnosti Europe potrebno razmotriti razvoj paneuropskog okvira za ostvarenje ciljeva održivog razvoja među državama članicama EU-a i EGP-a, potpisnica sporazuma o pridruživanju EU-u, zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u i, nakon njezina povlačenja, Ujedinjene Kraljevine;
19. ističe ulogu Političkog foruma na visokoj razini u dalnjem djelovanju i preispitivanju ciljeva održivog razvoja te poziva Komisiju i Vijeće da poštuju vodeću ulogu EU-a u oblikovanju i provedbi Programa održivog razvoja do 2030. dogovaranjem zajedničkih stajališta EU-a i zajedničkim izvješćivanjem EU-a koje se temelji na koordiniranim izvješćima iz država članica i institucija EU-a prije održavanja Političkog foruma na visokoj razini pod okriljem Opće skupštine UN-a; poziva Komisiju da tijekom nadolazećeg Političkog foruma na visokoj razini analizira postojeće mjere i konkretnе ciljeve održivog razvoja koji će se preispitivati;
20. smatra da bi EU trebao biti svjetski predvodnik prelaska na niskougljično gospodarstvo i održiv sustav proizvodnje i potrošnje; poziva Komisiju da usmjeri svoje politike u području znanosti, tehnologije i inovacija prema ciljevima održivog razvoja te da izradi komunikaciju o znanosti, tehnologiji i inovacijama u službi održivog razvoja („STI4SD”), u skladu s preporukom stručne skupine „Naknadne aktivnosti konferencije Rio+20, osobito u pogledu ciljeva održivog razvoja”, u cilju pripreme i pružanja potpore dugoročnoj koordinaciji politika i koheziji;
21. ustraje u mišljenju da znanost, tehnologija i inovacije predstavljaju osobito važne alate za ostvarenje ciljeva održivog razvoja; naglašava potrebu za boljim uključivanjem pojma održivog razvoja i društvenih izazova u Obzor 2020. i buduće okvirne programe za istraživanja;

22. podsjeća da Parlament, kako je utvrđeno u njegovoj rezoluciji od 12. svibnja 2016., mora imati jasnu ulogu u provedbi Programa održivog razvoja do 2030. u EU-u;
23. pozdravlja nedavne inicijative za poticanje učinkovitosti resursa, među ostalim promicanjem sprečavanja nastanka otpada, njegove ponovne uporabe i recikliranja, ograničavanjem obnavljanja energije na materijale koji se ne mogu reciklirati i postupnim ukidanje odlaganje otpada koji se može reciklirati i oporabiti, kao što je izneseno u akcijskom planu za kružno gospodarstvo i prijedlogu novih, ambicioznih ciljeva EU-a u pogledu otpada, kojima će se, među ostalim, pridonijeti ispunjavanju 12. cilj održivog razvoja i smanjenju morskog otpada; prepoznaće da će za postizanje ciljeva održivog razvoja i ispunjenja ciljeva u pogledu klimatskih promjena na troškovno učinkovit način biti potrebni povećanje učinkovitosti resursa te će se njihovim ispunjavanjem do 2050. smanjiti godišnje emisije stakleničkih plinova za 19 % i emisije stakleničkih plinova zemalja članica skupine G7 do 25 %; upućuje na činjenicu da 12 od 17 ciljeva održivog razvoja ovisi o održivoj uporabi prirodnih resursa; ističe važnost održive potrošnje i proizvodnje s pomoću veće učinkovitosti, smanjenja onečišćenja, potražnje za resursima i otpada; naglašava da je potrebno odvojiti rast od iskorištavanja resursa i posljedica za okoliš; poziva Komisiju da izrađuje redovita izvješća o kružnom gospodarstvu koja detaljnije prikazuju njegovo stanje i trendove i omogući izmjenu postojećih politika na temelju objektivnih, pouzdanih i usporedivih informacija; isto tako poziva Komisiju da zajamči da kružno gospodarstvo rezultira značajnim padom u korištenju neprerađenih sirovina, smanjenjem otpadnih materijala, proizvodima duljeg životnog vijeka te iskorištavanjem nusproizvoda i viška materijala koji su se prije smatrali tokovima otpada; poziva Komisiju da predloži ambicioznu i sveobuhvatnu strategiju za plastiku, pridržavajući se pritom cilja u vezi s ekološki prihvatljivim gospodarenjem kemikalijama do 2020. i uzimajući u obzir cilj koji se odnosi na cikluse netoksičnih materijala utvrđen u Sedmom programu djelovanja za okoliš; smatra da je usklađeno djelovanje na europskoj razini protiv rasipanja hrane ključno za ispunjavanje 2. cilja održivog razvoja; ističe cilj EU-a o rasipanju hrane za 50 % do 2030.;
24. ističe da se u Odluci br. 1386/2013/EU daje na znanje da trenutačni sustavi proizvodnje i potrošnje u globalnom gospodarstvu stvaraju mnogo otpada, što zajedno s rastućom potražnjom za dobrima i uslugama koja dovodi do iscrpljivanja resursa, doprinosi povećanju troškova osnovnih sirovina, minerala i energije, uzrokuje još više onečišćenja i otpada te povećava globalne emisije stakleničkih plinova i ubrzava degradaciju zemljišta i krčenje šuma; stoga se Europska unija i njezine države članice trebaju zalagati za izradu procjena životnog ciklusa proizvoda i usluga kako bi se ocijenio njihov stvaran utjecaj na održivost;
25. podsjeća da je odvajanje gospodarskog rasta od potrošnje resursa ključno za ograničavanje utjecaja na okoliš te za povećanje konkurentnosti Europe i smanjenje njezine ovisnosti o resursima;
26. ističe da je za ostvarivanje ciljeva programa do 2030. u Europskoj uniji ključno da se ti ciljevi na sveobuhvatan način uzmu u obzir u europskom semestru, uključujući rješavanjem pitanja zelenih radnih mjesta, učinkovitosti resursa te održivih ulaganja i inovacija; napominje da resursno učinkovito gospodarstvo ima velik potencijal za otvaranje radnih mjesta i gospodarski rast jer bi do 2050. svjetskom gospodarstvu donijelo dodatnih 2 bilijuna USD, a BDP-u zemalja skupine G7 600 milijardi USD;

27. poziva Komisiju da u komunikaciji sa svim dionicima, što uključuje ulagače, sindikate i građane naglasi prednosti preobrazbe neodržive proizvodnje u aktivnosti kojima se omogućuje provedba ciljeva održivog razvoja te prednosti trajne prekvalifikacija radne snage u svrhu pronalaženja zelenog, čistog i visokokvalitetnog zaposlenja;
28. naglašava da je važno ostvariti drugi cilj održivog razvoja o održivoj poljoprivredi, kao i ciljeve održivog razvoja o sprečavanju onečišćenja i prekomjernog korištenja vode (6.3 i 6.4), poboljšanja kakvoće tla (2.4 i 15.3) i zaustavljanja gubitka biološke raznolikosti (15) na razini EU-a;
29. poziva Komisiju i države članice da riješe problem velikog kašnjenja u postizanju dobrog stanja vode u skladu s Okvirnom direktivom o vodama i da zajamče ostvarenje šestog cilja održivog razvoja; prima na znanje procjenu Europske agencije za okoliš da više od polovice europskih rijeka i jezera nema dobar ekološki status te da su vodni ekosustavi i dalje pogodjeni najvećim pogoršanjem i padom biološke raznolikosti; poziva Komisiju da podrži inovativne pristupe održivom gospodarenju vodom, među ostalim iskorištanjem punog potencijala otpadnih voda, te da na gospodarenje vodom primjenjuje načela kružnog gospodarstva i to provedbom mjera za promicanje sigurne ponovne upotrebe otpadnih voda u poljoprivredi, industrijskom i komunalnom sektoru; ističe da je tijekom ljetnih mjeseci nestašica vode pogaća otprilike 70 milijuna Europljana; nadalje, podsjeća da oko 2 % ukupnog stanovništva Europske unije nema potpun pristup pitkoj vodi, čime su u većoj mjeri zahvaćene osjetljive, marginalizirane skupine; također podsjeća da zbog vode koja nije sigurna za piće i loših sanitarnih i higijenskih uvjeta svakoga dana u Europi umre 10 osoba;
30. pozdravlja zajedničku komunikaciju Komisije za budućnost naših oceana, kojom se predlaže 50 mjera za sigurne i čiste oceane kojima se u Europi i cijelom svijetu održivo upravlja kako bi se ostvario cilj održivog razvoja br. 14, važan cilj s obzirom da je nužan brz oporavak europskih mora i svjetskih oceana;
31. ističe ekološku važnost i socioekonomiske prednosti bioraznolikosti te napominje da su prema najnovijem izvješću o „graničnim mogućnostima planeta” trenutačne razine gubitka biološke raznolikosti premašile te granice i da se integritet biosfere smatra temeljnom granicom, jer kada se on znatno promijeni, dolazi do novog stanja Zemljinog sustava; sa zabrinutošću napominje da se ciljevi strategije EU-a za biološku raznolikost do 2020. i ciljevi Konvencije o biološkoj raznolikosti neće ostvariti bez ulaganja znatnih dodatnih napora; podsjeća da se otprilike 60 % životinjskih vrsta i 77 % zaštićenih staništa nalazi u neoptimalnoj situaciji¹; poziva Komisiju i države članice da pojačaju svoje napore kako bi se ti ciljevi ostvarili, među ostalim potpunom provedbom direktiva o prirodi i uvažavanjem dodane vrijednosti ekosustava i biološke raznolikosti europskog okoliša dodjelom dostatnih resursa, uključujući resurse za buduće proračune za očuvanje bioraznolikosti, posebice za mrežu Natura 2000 i program LIFE; ističe da je potrebna zajednička metodologija praćenja kojom se u obzir uzimaju svi izravni i neizravni rashodi za bioraznolikost te učinkovitost tih troškova te naglašava da ukupni rashodi EU-a ne smiju imati negativan učinak na biološku raznolikost i da bi njima trebalo podupirati ostvarivanje ciljeva Europe u pogledu bioraznolikosti;

¹ Izvješće Europske agencije za okoliš br. 30/2016, Izvješće o ekološkim pokazateljima za 2016. – Podrška praćenju 7. programa djelovanja za okoliš (*In support to the monitoring of the 7th Environment Action Programme*), <https://www.eea.europa.eu/publications/environmental-indicator-report-2016>

32. ističe da su potpuna provedba, primjena i odgovarajuće financiranje direktiva o prirodi ključni preduvjeti za osiguravanje uspjeha strategije za biološku raznolikost u cjelini i za ostvarivanje njezina glavnog cilja; pozdravlja odluku Komisije da se direktive o prirodi ne revidiraju;
33. inzistira na tome da Europska komisija i države članice što prije dopune i ojačaju ekološku mrežu Natura 2000 te da ulože više napora kako bi se odredio dovoljan broj posebnih područja očuvanja u okviru Direktive o staništima te da to određivanje staništa prate učinkovite mjere za zaštitu biološke raznolikosti u Europi;
34. napominje da su istraživanja pokazala da je neodrživa poljoprivreda glavni pokretač gubitka organskog ugljika iz tla i biološke raznolikosti tla; poziva Europsku uniju na promicanje metoda kojima se poboljšava kakvoća tla, kao što su rotacije koji uključuju izmjenu usjeva i stoke, čime se Uniji omogućuje ostvarivanje ciljeva održivog razvoja broj 2.4 i 15.3;
35. smatra da Europska unija mora učiniti mnogo više kako bi se ostvario cilj održivog razvoja br. 15; potiče prije svega Komisiju da što prije riješi pitanje ekološke dekontaminacije tako da iznese prijedlog usklađenih normi protiv iskorištavanja i degradacije zemljišta te da što prije predstavi više puta najavlјivan plan djelovanja protiv krčenja i degradacije šuma i vremenski raspored za njegovu provedbu;
36. svjestan je da su glavni uzrok promjena biološke raznolikosti tla i organskog ugljika u tlu uglavnom prakse gospodarenja zemljištem i prenamjena zemljišta te klimatske promjene, što ima ozbiljan negativan utjecaj na cijele ekosustave i društvo; stoga poziva Komisiju da u predstojećem Osmom programu djelovanja za okoliš posebnu pozornost dodijeli problemima tla;
37. naglašava da se uvozom sojinog brašna u Uniju za prehranu životinja doprinosi krčenju šuma u Južnoj Americi, čime se ugrožavaju ciljevi održivog razvoja o krčenju šuma, klimatskim promjenama i biološkoj raznolikosti;
38. poziva Komisiju da kao sudionik na globalnoj razini ulaže veće napore u zaštitu važne ekologije i okoliša Arktika; apelira na Komisiju da ne dopusti nijednu politiku kojom se potiče iskorištavanje Arktika radi fosilnih goriva;
39. pozdravlja naglasak koji je stavljen na biološku raznolikost, prirodne resurse i ekosustave, kao i činjenicu da je prepoznata veza između tih elemenata i zdravlja i dobrobiti ljudi; naglašava potrebu za pristupom „Jedno zdravlje”, kojim se istodobno obuhvaća zdravlje ljudi, životinja i okoliša, te podsjeća da je ulaganje u istraživanje i inovacije za razvoj novih zdravstvenih tehnologija temeljni preduvjet za ostvarenje ciljeva održivog razvoja; potiče Komisiju da što prije provede analizu kako bi odgovorila na publikaciju OECD-a „Ukratko o zdravlju u Europskoj uniji” (*EU Health at a Glance*), u kojoj se navodi da u mnogim zemljama EU-a nije došlo do produženja očekivanog životnog vijeka; napominje da je jednak pristup visokokvalitetnim zdravstvenim uslugama ključ održivosti zdravstvenih sustava jer se tako mogu smanjiti nejednakosti; naglašava da je potrebno uložiti više napora u rješavanje višedimenzionalnih prepreka pristupa – na razini pojedinca, pružatelja i zdravstvenog sustava, te nastaviti s ulaganjem u inovacije i medicinska istraživanja i Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti u cilju razvoja dostupnih i održivih zdravstvenih rješenja koja su usmjerena na borbu protiv velikih globalnih problema kao što su

HIV/AIDS, tuberkuloza, meningitis, hepatitis C i druge zanemarene zarazne bolesti, koje su često povezane sa siromaštvom; podsjeća da je ulaganje u medicinska istraživanja i razvoj na svjetskoj razini ključno kako bi se pronašla rješenja za nove zdravstvene izazove kao što su epidemije i otpornost na antibiotike;

40. naglašava činjenicu da gospodarstvo oceana ili „plavo gospodarstvo” pruža brojne mogućnosti za održivo korištenje i očuvanje morskih resursa te da se zemljama u razvoju može omogućiti korištenje tih mogućnosti ako se osigura odgovarajuća potpora jačanju kapaciteta za razvoj i provedbu alata za planiranje i sustava upravljanja; ističe ključnu ulogu koju u tom pogledu mora odigrati Europska unija;
41. uviđa da postoji poveznica između iskorištavanja ribarstvenih resursa, njihovog očuvanja i trgovine; osim toga, napominje da je oportunitetni trošak nepoduzimanja mjera za rješavanje problema štetnih subvencija za ribolov izrazito visok jer izostanak mјera znači iscrpljivanje resursa, nesigurnost u opskrbi hranom te uništavanje izvora radnih mјesta koji su se nastojali zaštititi;
42. podsjeća da su i Europska unija i njezine države članice potpisnice Pariškog sporazuma i da su se kao takve obvezale na dogovorene ciljeve, za što je potrebno djelovanje na globalnoj razini; ističe potrebu za integracijom dugoročnog cilja dekarbonizacije u cilju zadržavanja porasta globalnog zatopljenja na razini znatno manjoj od 2 °C i ulaganju napora da se porast temperature dodatno ograniči na 1,5 °C ;
43. podsjeća da se prijedlogom Komisije za okvir za klimatsku i energetsku politiku do 2030. utvrđuju sljedeći glavni ciljevi za 2030.: smanjenje emisija stakleničkih plinova za najmanje 40 %, pokrivanje najmanje 27 % energetske potražnje EU-a energijom iz obnovljivih izvora i povećanje energetske učinkovitosti za najmanje 30 %; podsjeća na stajališta Parlamenta u pogledu tih ciljeva; ističe da je te ciljeve potrebno stalno preispitivati te pripremiti strategiju za nultu stopu emisija EU-a do sredine ovog stoljeća i to osmišljavanjem troškovno učinkovitog plana te vodeći računa o regionalnim i nacionalnim posebnostima u Uniji u cilju postizanja nulte neto stope emisija iz Pariškog sporazuma;
44. poziva Europsku uniju i države članice da u razvojne politike učinkovito uvedu ublažavanje klimatskih promjena i prilagođavanje tim promjenama; ističe da je potrebno poticati prijenos tehnologija radi energetske učinkovitosti i čistih tehnologija te podupirati ulaganja u male, decentralizirane projekte obnovljive energije u područjima nepokrivenima energetskom mrežom; poziva Europsku uniju da usmjeravanjem potpore na male poljoprivrednike, raznolikost usjeva, agrošumarstvo i agroekološke prakse poveća svoju pomoć održivoj poljoprivredi radi suočavanja s klimatskim promjenama;
45. napominje da degradacija okoliša i klimatske promjene predstavljaju znatan rizik za uspostavu i očuvanje mira i pravde; prepoznaće potrebu za povećanom vidljivosti činjenice da klimatske promjene i degradacija okoliša uzrokuju globalne migracije, kao i siromaštvu i glad; poziva EU i države članice da klimatske promjene nastave smatrati strateškim prioritetom u diplomatskim dijalozima na globalnoj razini, uključujući u bilateralnim i dvoregionalnim dijalozima na visokoj razini sa skupinama G7 i G20, u okviru UN-a i s partnerskim zemljama kao što je Kina kako bi se nastavio pozitivan i aktivan dijalog kojim se ubrzava globalni prelazak na čistu energiju i izbjegavaju opasne klimatske promjene;

46. prepoznaće rad koji „Centar za klimu i sigurnost” sa sjedištem u SAD-u obavlja u području utvrđivanja žarišnih točaka između klimatskih promjena i međunarodne sigurnosti, pri čemu se klimatske promjene vide kao „multiplikator prijetnji” koji bi mogao zahtijevati veću humanitarnu ili vojnu intervenciju i dovesti do snažnijih oluja koje ugrožavaju gradove i vojne baze;
47. naglašava da je u mnogim državama članicama prisutan problem energetskog siromaštva, koje se često definira kao situacija u kojoj se pojedinci ili kućanstva ne mogu na odgovarajući način grijati ili osigurati ostale potrebne energetske usluge u svojim domovima po prihvatljivim troškovima; ističe da energetsko siromaštvo uzrokuju sve veće cijene energenata, utjecaj recesije na nacionalna i regionalna gospodarstva te domovi slabe energetske učinkovitosti; podsjeća da se prema statističkim podacima o dohotku i životnim uvjetima Uniji (EU SILC) procjenjuje da 2012. 54 milijuna europskih građana (10,8 % stanovništva EU-a) nije moglo primjereno grijati svoje domove, a slični se podaci navode u pogledu kašnjenja s plaćanjem komunalnih računa ili loših uvjeta stanovanja; poziva države članice da prepoznaju i riješe taj problem jer je jamčenje osnovnih energetskih usluga ključno kako bi se osiguralo da zajednice ne trpe negativne posljedice za zdravlje, ne zapadnu dublje u siromaštvo i mogu održati dobru kvalitetu života te kako bi se osiguralo da finansijska pomoć kućanstvima kojima je potrebna potpora ne postane prevelik teret; naglašava da su moderne energetske usluge ključne za dobrobit ljudi i gospodarski razvoj zemlje; ipak, u svijetu 1,2 milijarde ljudi nema pristup električnoj energiji, a više od 2,7 milijardi ljudi ne raspolaže čistim prostorom za pripremu hrane; nadalje, podsjeća da više od 95 % tih ljudi živi u supersaharskoj Africi ili azijskim zemljama u razvoju, a njih otprilike 80 % u ruralnim područjima; ističe da je energija ključna za gotovo svaki veliki izazov i priliku s kojima je svijet danas suočen; naglašava da je pristup energiji za sve ključan bilo da je riječ o radnim mjestima, sigurnosti, klimatskim promjenama, proizvodnji hrane ili povećanju dohotka, te da održiva energija predstavlja priliku jer mijenja živote, gospodarstva i planet;
48. preporučuje da se klimatsko djelovanje u potpunosti uključi u sve dijelove proračuna EU-a (uključivanje klimatskog djelovanja) te da se osigura da su mjere za smanjenje emisija stakleničkih plinova sastavni dio svih investicijskih odluka u Europi;
49. poziva Komisiju da svakih pet godina, počevši u roku od šest mjeseci nakon facilitativnog dijaloga u okviru UNFCCC-a 2018., izradi izvješće o zakonodavstvu EU-a o klimi, uključujući Uredbu o raspodjeli tereta i Direktivu o sustavu EU-a za trgovanje emisijama, kako bi se utvrdilo postiže li se tim zakonodavstvom očekivani doprinos naporima EU-a na području smanjenja stakleničkih plinova te hoće li trenutačni plan smanjenja biti dostatan za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja i ciljeve Pariškog sporazuma; nadalje traži od Komisije da najkasnije do 2020. revidira i poboljša okvir za klimatsku i energetsku politiku do 2030. i nacionalno utvrđene doprinose EU-a kako bi u dovoljnoj mjeri bili usklađeni s dugoročnim ciljevima Pariškog sporazuma i ciljevima održivog razvoja; poziva Komisiju da potiče izradu politika kojima se podržava pošumljavanje primjenom dobrih praksi gospodarenja šumama i time poveća potencijal za apsorpciju stakleničkih plinova s obzirom na to da se Evropska unija u okviru Programa održivog razvoja do 2030. obvezala promicati provedbu održivog gospodarenja šumama, zaustavljanje krčenja šuma, rehabilitiranje propalih šuma te povećanje pošumljavanja i ponovnog pošumljavanja u svijetu do 2020.;
50. naglašava da napor koji se ulaže u ublažavanje globalnog zatopljenja nisu prepreka

gospodarskom rastu i zapošljavanju te da bi na dekarbonizaciju gospodarstva zapravo trebalo gledati kao na ključan izvor novog i održivog gospodarskog rasta i zapošljavanja; svjestan je ipak da će se u okviru prijelaza na novi gospodarski i socijalni model zajednice usmjerene na tradicionalne industrije vjerojatno suočiti s izazovima; ističe da im je tijekom tog prijelaza važno pružiti potporu te poziva Komisiju i države članice da sredstva iz izvora kao što je sustav trgovanja emisijskim jedinicama usmjere na financiranje modernizacije i pravednog prijelaza da bi se tim zajednicama pomoglo te promicalo usvajanje najboljih tehnologija i proizvodnih praksi te zajamčili najbolji ekološki standardi i sigurna, stabilna i održiva radna mjesta;

51. napominje da stalni gubitak biološke raznolikosti, negativni učinci krčenja šuma i klimatske promjene mogu dovesti do porasta tržišnog natjecanja za resurse kao što su hrana i energija, porasta siromaštva, političke nestabilnosti u svijetu te raseljavanja stanovništva i novih globalnih oblika migracija; inzistira na tome da bi Komisija, Europska služba za vanjsko djelovanje i države članice navedeno trebale razmatrati u svim aspektima vanjskih odnosa i međunarodne diplomacije te osigurati znatno povećanje finansijskih sredstava za službenu razvojnu pomoć; poziva Komisiju, Europsku službu za vanjsko djelovanje i države članice da u svim djelovanjima i interakciji s trećim zemljama ulažu napore u smanjenje emisija tako što će poticati obnovljive izvore energije, resursnu učinkovitost, bioraznolikost i zaštitu šuma te ublažavanje klimatskih promjena i prilagođavanje njima;
52. poziva Komisiju da se pobrine za usklađenost vanjskih politika Unije s ciljevima održivog razvoja te da identificira područja na kojima je potrebno daljnje djelovanje ili provedba kako bi se zajamčilo da se vanjskim politikama Unije podupire učinkovita provedba tih ciljeva te da one nisu u suprotnosti tim ciljevima i njihovom provedbom u drugim regijama, osobito u zemljama u razvoju; poziva Komisiju da u tu svrhu uspostavi pouzdan postupak te da za početak uspostavi metodu predviđanja odnosno ranog upozorenja za nove inicijative i prijedloge, uključujući reviziju postojećeg zakonodavstva, te da iznese prijedlog sveobuhvatne vanjskopolitičke strategije održivog razvoja; podsjeća na raspoložive instrumente i forume, kao što je Europski fond za održivi razvoj, Regionalni forum UNECE-a o održivom razvoju, Politički forum na visokoj razini te središnja platforma UN-a; poziva da se na Političkom forumu na visokoj razini provede dobrovoljna revizija u skladu s Programom do 2030., u kojem se države članice potiče na „provedbu redovitih i uključivih pregleda napretka”; u tom pogledu naglašava ulogu redovitih i odgovarajućih *ex ante* procjena učinka; podsjeća na obvezu iz Ugovora da se ciljevi razvojne suradnje uzimaju u obzir u svim politikama koje bi mogle utjecati na zemlje u razvoju;
53. naglašava važnost službene razvojne pomoći kao ključnog sredstva za ostvarivanje Programa do 2030., za iskorjenjivanje svih oblika siromaštva i suzbijanje nejednakosti, ali ponavlja da razvojna pomoć sama po sebi nije dovoljna da izbavi zemlje u razvoju iz siromaštva; podsjeća da je potrebno promicati instrumente kojima se potiče veća odgovornost, kao što je proračunska potpora; poziva Europsku uniju i njezine države članice da bez odgađanja ponovno potvrde svoje obvezivanje na cilj od 0,7 % bruto nacionalnog dohotka i da dostave prijedloge detaljnog vremenskog plana za postupno povećanje službene razvojne pomoći kako bi se dosegnuo navedeni cilj; podsjeća da se Europska unija obvezala izdvojiti najmanje 20 % svoje službene razvojne pomoći za ljudski razvoj i socijalnu uključenost te traži da se na to ponovno obveže; poziva Komisiju da postupi u skladu s preporukom Odbora OECD-a za razvojnu pomoć te da godišnje prosječno 86 % službene razvojne pomoći na koju se obvezala izdvoji za

bespovratna sredstva; poziva da se službena razvojna pomoći zaštiti od preusmjeravanja te da se poštuju međunarodno dogovorena načela razvojne učinkovitosti na način da se iskorjenjivanje siromaštva zadrži kao temeljni cilj službene razvojne pomoći, uz poseban naglasak na najslabije razvijenim zemljama i osjetljivim situacijama; podsjeća da je u širem razvojnog programu potrebno otići korak dalje od odnosa donator/korisnik;

54. naglašava da je za financiranje Programa do 2030. nužno osigurati poreznu pravdu i transparentnost, boriti se protiv izbjegavanja plaćanja poreza, iskorjenjivati nezakonite finansijske tokove i porezne oaze, uz bolje upravljanje javnim financijama, održiv ekonomski rast i povećanje mobilizacije domaćih resursa; poziva Uniju da uspostavi program financiranja (DEVETAX2030) posebno namijenjen pomoći za uspostavu poreznih struktura u gospodarstvima u usponu i pomoći za zemlje u razvoju s ciljem osnivanja ureda novih regionalnih poreznih tijela; ponovno poziva na globalni porez na finansijske transakcije radi suzbijanja globalnih izazova siromaštva, poziva da se istraži učinak prelijevanja svih nacionalnih poreznih politika i porezne politike EU-a na zemlje u razvoju te da se pri donošenju zakona u tom području poštuje načelo usklađenosti politika radi razvoja;
55. poziva Komisiju i države članice da ponovno prilagode svoj pristup migracijama kako bi se osmisnila migracijska politika u skladu s ciljem održivog razvoja br. 10, kako bi se o migrantima i tražiteljima azila stvorili stavovi koji se temelje na činjenicama, suzbila ksenofobija i diskriminacija migranata te kako bi se ulagalo u ključne pokretače ljudskog razvoja; sa zabrinutošću napominje da bi provođenje novih politika i finansijskih instrumenata za rješavanje glavnih uzroka nezakonitih i prisilnih migracija moglo našteti razvojnim ciljevima te traži da se u tom pogledu Europskom parlamentu dodijeli veća nadzorna uloga kako bi se osigurala usklađenost novih instrumenata financiranja s pravnom osnovom, načelima i obvezama EU-a, a osobito s Programom do 2030.; podsjeća da je glavni cilj razvojne suradnje iskorjenjivanje siromaštva te dugoročni gospodarski i socijalni razvoj;
56. pozdravlja činjenicu da je naglasak na ulaganjima u mlade kao glavne nositelje ciljeva održivog razvoja; naglašava da je odgovarajućim javnim politikama i ulaganjem u obrazovanje i zdravlje mladih, uključujući spolno i reproduktivno zdravlje i obrazovanje, potrebno iskoristiti demografske prednosti zemalja u razvoju; ističe priliku da se rodna ravnopravnost i osnaživanje žena konačno promiču kao bitni elementi usklađenosti politika radi razvoja i potiče Europsku uniju da te vrijednosti ugradi u sva područja vanjskog djelovanja; uviđa da je za jamstvo održivog razvoja prednost potrebno dati tim ključnim pokretačima ljudskog razvoja i ljudskog kapitala;
57. poziva EU i njegove države članice da upotrijebe potrebne resurse i usmjere političko djelovanje kako bi osigurali da je načelo ravnopravnosti spolova i osnaživanje žena i djevojaka u središtu provedbe Programa do 2030;
58. inzistira na tome da Komisija i države članice zajamče da javni proračuni nisu u suprotnosti s ciljevima održivog razvoja; smatra da je za pravovremenu i uspješnu provedbu Programa do 2030. potrebno znatno ubrzati zelena ulaganja, inovacije i rast u EU-u te uviđa da su nužni novi alati za financiranje i drugačiji pristupi postojećoj politici ulaganja, kao što su postupno ukidanje subvencija koje su štetne za okoliš i projekata s visokim razinama emisija; poziva na izradu strategije čiji je cilj da multinacionalna poduzeća i poduzeća u svoje korporativne poslovne modele te

institucionalni ulagatelji u svoje strategije ulaganja integriraju okolišne i društvene čimbenike te čimbenike upravljanja kako bi se sredstva preusmjerila na održivo financiranje i napustilo ulaganje u fosilna goriva;

59. poziva na to da se VFO-om za razdoblje nakon 2020. proračun Unije preusmjeri prema ostvarenju Programa održivog razvoja do 2030. te da se osigura odgovarajuće financiranje za ostvarenje ciljeva održivog razvoja; poziva na poboljšano uključivanje održivog razvoja u sve mehanizme financiranja i proračunske linije te ponavlja da dugoročna usklađenost politika ima važnu ulogu u smanjenju troškova na najmanju moguću mjeru; ističe važnost kohezijske politike kao glavne investicijske politike EU-a i podsjeća da je potrebna horizontalna primjena kriterija održivosti i ciljeva usmjerenih na rezultate za sve strukturne i investicijske fondove EU-a, uključujući Europski fond za strateška ulaganja, kako bi se postigao sveobuhvatan prijelaz na održiv i uključiv gospodarski rast;
60. poziva Europsku investicijsku banku (EIB) da prilikom kreditiranja primjenom snažnih kriterija održivosti odražava europske vrijednosti, posebice usmjeravanjem kreditiranja na niskougljične i održive projekte u energetskom i prometnom sektoru;
61. poziva EIB da do 2030. 40 % svojeg kreditnog portfelja opredijeli za niskougljični rast otporan na klimatske promjene;
62. traži od EIB-a da dodijeli više sredstava za inicijativu ELENA kako bi se osigurala bespovratna sredstva za tehničku pomoć usmjerenu na provedbu projekata i programa energetske učinkovitosti, distribuirane energije iz obnovljivih izvora i gradskog prijevoza;
63. prepoznaže da je otporna i održiva infrastruktura ključno načelo za ostvarenje održive budućnosti s niskom razinom emisija ugljika i da donosi niz dodatnih pogodnosti kao što su trajnost i poboljšana zaštita od požara i poplava; smatra da se prijelaz na održivo društvo može postići pridržavanjem načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu” i dalnjim poboljšanjem učinkovitosti uređaja, elektroenergetskih mreža i zgrada, istovremeno razvijajući sustave za pohranu energije; prepoznaže da najveći potencijal za energetsku učinkovitost leži u zgradama i traži od EU-a da se obveže do 2050. ostvariti cilj koji se odnosi na potpuno održive, dekarbonizirane i energetski učinkovite zgrade koje imaju gotovo nultu potražnju za energijom te u kojima se sva preostala potražnja zadovoljava iz širokog niza obnovljivih izvora; poziva na ubrzano povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u strukturi izvora energije u EU-u; upozorava na ovisnost o neodrživoj infrastrukturi i poziva Komisiju da predloži mјere za uredan prijelaz na niskougljično gospodarstvo i za znatno preusmjeravanje razvoja infrastrukture kako bi se ublažili sustavní gospodarski rizici povezani s finansijskom imovinom s visokim emisijama ugljika;
64. poziva Komisiju i države članice da održivu mobilnost postave za prioritet tako da poboljšaju lokalne sustave javnog prijevoza u skladu s posebnim obilježjima svake države i na temelju stvarnih potreba građana; smatra da finansijska potpora EU-a za razvoj sektora prometa i infrastrukture treba pratiti ciljeve koji stvaraju stvarnu dodanu vrijednost državama članicama;
65. ističe da korupcija ima ozbiljan utjecaj na okoliš i da je nezakonita trgovina ugroženim vrstama divlje faune i flore, mineralima i dragim kamenjem, kao i šumskim

proizvodima kao što je drvo, neodvojivo povezana s korupcijom; nadalje naglašava da nezakonita trgovina divljom faunom i florom može dodatno ugroziti ugrožene vrste, a nezakonita sječa šuma može dovesti do gubitka biološke raznolikosti i povećanja emisija ugljika, što pridonosi klimatskim promjenama; ističe da je za organizirane kriminalne skupine zarada dobra i nosi mali rizik jer se kriminal povezan sa šumama rijetko progoni i kazne obično ne odgovaraju težini kriminala; podsjeća da Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije i njezina sveobuhvatna usmjerenost na sprečavanje korupcije, učinkovitu provedbu zakona, međunarodnu suradnju i povrat imovine može biti učinkovit alat za borbu protiv korupcije u sektoru okoliša; poziva države članice da u zakonodavstvo i politike u području okoliša integriraju strategije za borbu protiv korupcije kao što su transparentnost i odgovornost te da poboljšaju demokraciju i dobro upravljanje; ističe da će se rješavanjem pitanja korupcije u sektoru okoliša pomoći u ostvarivanju jednakog pristupa ključnim resursima kao što su voda i čist okoliš za sve te da je to ključno za zaštitu našeg okoliša i osiguravanje održivog rasta;

66. prepoznaje važnost kulture i kulturnog sudjelovanja u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja, kao i ulogu kulture u vanjskim odnosima i razvojnoj politici; poziva na pružanje odgovarajuće potpore kulturnim ustanovama i organizacijama kada je riječ o ostvarivanju ciljeva održivog razvoja, kao i na daljnje jačanje veza između istraživanja, znanosti, inovacija i umjetnosti;
67. podsjeća da se kulturnim sudjelovanjem poboljšavaju fizičko i mentalno zdravlje i dobrobit, da ono pozitivno utječe na uspješnost u školi i profesionalnu uspješnost, pomaže osobama kojima najviše prijeti socijalna isključenost da uđu na tržište rada, čime se uvelike pridonosi postizanju brojnih ciljeva održivog razvoja;
68. veoma je zabrinut zbog razlika u uspješnosti obrazovnih sustava u državama članicama, što pokazuju posljednja izvješća PISA-e; ističe da su javni sustavi obrazovanja i osposobljavanja koji su dostupni svima i koji imaju dosta resurse ključni za ravnopravnost i društvenu uključenost, kao i za postizanje ciljeva utvrđenih u okviru 4. cilja održivog razvoja, te da se kvalitetnim obrazovanjem mogu osnažiti ranjive skupine, manjine, osobe s posebnim potrebama te žene i djevojčice; izražava žaljenje zbog i dalje prisutnog problema visokih stopa nezaposlenosti mladih; napominje da je obrazovanje ključno za razvoj samoodrživih društava; poziva EU da poveže kvalitetno obrazovanje, tehničko i stručno osposobljavanje i suradnju s industrijom, što je osnovni preduvjet za zapošljivost mladih i pristup radnim mjestima za koja su potrebne kvalifikacije;
69. poziva EU i države članice da zaštite regionalne, manjinske i manje korištene jezike i jezičnu raznolikost te da zajamče da se pri uključivanju ciljeva održivog razvoja u okvir europske politike te u trenutačne i buduće prioritete Komisije ne tolerira jezična diskriminacija;
70. smatra da bi se kulturna raznolikost i zaštita prirodne baštine trebale promicati u cjelokupnom okviru europskih politika, uključujući u obrazovanju;
71. inzistira na tome da države članice što prije pristupe ekološkoj i gospodarskoj rekonverziji industrijskih objekata koji u mnogim regijama Europe prouzrokuju visoke razine onečišćenja u okolišnom mediju i izlažu lokalno stanovništvo znatnim zdravstvenim rizicima;

72. ističe ulogu koju će plan EU-a za gradove imati u provedbi „Novog programa za gradove” na globalnoj razini i pozdravlja razvoje u području politike kojima se gradove i regije potiče na sinergijska zelena ulaganja; isto tako pozdravlja inicijative kao što je nagrada Europski zeleni list i Globalni sporazum gradonačelnika za klimu i energiju te dodatno ističe da su gradovi i regije neizostavni u ostvarenju ciljeva održivog razvoja jer su za održivost potrebni zajednički i dugoročni pristupi sa svih razina upravljanja i iz svih sektora;
73. podsjeća da se u Programu održivog razvoja do 2030. prepoznaće da hranu, egzistenciju i upravljanje prirodnim resursima više ne možemo razmatrati odvojeno; ističe da je usmjerenost na ruralni razvoj i ulaganje u poljoprivredu – usjeve, stoku, šumarstvo, ribarstvo i akvakulturu – snažan alat za okončanje siromaštva i gladi te za ostvarenje održivog razvoja; napominje da poljoprivreda ima veliku ulogu u borbi protiv klimatskih promjena; ističe da se velika ambicija ciljeva održivog razvoja može se ostvariti samo suradnjom – sjevera i juga, juga i juga te trostranom suradnjom – i globalnim partnerstvima među brojnim sudionicima te u širokom nizu područja;
74. pozdravlja namjeru da se održivi razvoj uključi u trgovinsku i investicijsku politiku i poziva da se bolje razmotre utjecaji nabave dobara i prirodnih resursa unutar EU-a i izvan njega pri oblikovanju politika EU-a, unutar i izvan granica Unije; poziva na ponovno razmatranje investicijske politike i na široku uporabu alata za inovativno financiranje radi ostvarivanja ciljeva održivog razvoja; poziva Komisiju da se pobrine za to da provjere koje se odnose na održivi razvoj u budućim trgovinskim sporazumima budu transparentne;
75. poziva Komisiju da, uz uključivanje relevantnih dionika, osmisli i pruži konkretnu prilagođenu potporu kako bi se marginaliziranim kućanstvima i skupinama s niskim prihodima, primjerice Romima, osigurali zdrav život i pristup osnovnim uslugama te sigurnim, čistim prirodnim resursima kao što su zrak, voda, povoljna i moderna energija i zdrava prehrana, čime bi se ujedno pridonijelo ostvarivanju prvog, desetog i petnaestog cilja održivog razvoja o iskorjenjivanju siromaštva, smanjenju nejednakosti i promicanju mirnih i uključivih društava;
76. prepoznaće, kako je navedeno i u Programu održivog razvoja do 2030., da su osobe s invaliditetom skupina kojoj u velikoj mjeri prijeti siromaštvo, uz neadekvatan pristup temeljnim pravima kao što su obrazovanje, zdravstvo i zapošljavanje;
77. smatra da inicijative EU-a koje su namijenjene oblikovanju održive budućnosti ne mogu zanemariti temeljito promišljanje o ulozi životinja kao čuvstvenih bića i o njihovoj dobrobiti koja se u okviru prevladavajućih proizvodnih i potrošačkih sustava često zanemaruje; ističe da EU treba prevladati nedostatke u postojećim politikama i zakonima o dobrobiti životinja, kao što to zahtijeva sve veći broj europskih građana;
78. poziva Komisiju da uloži veće napore i više sredstava za podizanje razine osviještenosti, za usmjerene obrazovne kampanje, kao i za poboljšanje predanosti i djelovanja građana u pogledu održivog razvoja;
79. poziva Komisiju i države članice da do 2020. ukinu poticaje za biogoriva dobivena iz palminog ulja i soje koja su uzrok krčenja šuma i uništavanja tresetišta; nadalje, poziva da se uvede jedinstven postupak certifikacije za palmino ulje koje ulazi na tržište EU-a kojim se potvrđuje društveno odgovorno podrijetlo proizvoda;

80. snažno apelira na Komisiju da nastavi s pojačanim djelovanjem u vezi s učinkovitim mjerama za rješavanje problema loše kvalitete zraka, koja svake godine prouzroči 430 000 slučajeva preuranjene smrti u EU-u; apelira na Komisiju da zajamči provedbu novog i postojećeg zakonodavstva kako bi se ubrzali sudske postupci protiv država članica koje ne poštuju zakone o onečišćenju zraka, te da predloži novo, učinkovito zakonodavstvo, uključujući zakonodavstvo za specifične sektore, u cilju borbe protiv loše kvalitete zraka i različitih izvora onečišćenja, kao i da se pozabavi pitanjem emisija metana; naglašava činjenicu da je EU i dalje daleko od postizanja razina kvalitete zraka predviđenih za EU, a koje su mnogo niže od onih koje je predložila Svjetska zdravstvena organizacija;
81. napominje da je Komisija odgovorila na problem loše kvalitete zraka pokretanjem niza postupaka zbog povrede prava, posebice zbog stalnog prelaženja graničnih vrijednosti NO₂ utvrđenih Direktivom 2008/50/EZ;
82. podsjeća da je smanjenje onečišćenja bukom jedan od parametara kvalitete koji se neće ostvariti do 2020.; ističe da je u Uniji kod najmanje 10 tisuća preuranih smrti povezanih sa srčanim bolestima i moždanim udarima izloženost buci bila faktor, te da je 2012. otprilike četvrtina europskog stanovništva bila izložena razinama buke iznad graničnih vrijednosti; apelira na države članice da kao prioritet prate razine buke kako bi osigurale da se poštaju granične vrijednosti u vanjskom i unutarnjem okruženju; nadalje, poziva na provedbu mjera za rješavanje problema onečišćenja bukom;
83. naglašava da podatci Komisije pokazuju da se više od 50 % žitarica u EU-u koristi za prehranu životinja; napominje da je Organizacija za hranu i poljoprivredu UN-a upozorila da bi daljnje korištenje žitarica kao hrane za životinje moglo ugroziti sigurnost opskrbe hranom zbog smanjenja dostupnosti žitarica za ljudsku potrošnju;
84. ističe da sektor stočarstva, osobito kada je integriran u sustave ratarske proizvodnje, doprinosi gospodarstvu EU-a i održivoj poljoprivredi; skreće pozornost na potencijal aktivnog upravljanja kruženjem hranjivih tvari u sektoru stočarstva u cilju smanjenja utjecaja emisija CO₂, amonijaka i nitrata na okoliš; nadalje, ukazuje na to da integrirana poljoprivreda može doprinijeti boljem funkcioniranju poljoprivrednog ekosustava i klimatski prihvatljivom poljoprivrednom sektoru;
85. napominje da bi žene koje u zemljama u razvoju rade u poljoprivredi mogle povećati poljoprivredne prinose za 20 – 30 % kad bi imale jednak pristup resursima kao muškarci; naglašava da bi ta razina prinosa mogla značiti smanjenje broja gladnih u svijetu za 12 – 17 %;
86. posebno naglašava da žene kao članice obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, koja predstavljaju glavni socioekonomski element ruralnih područja, imaju temeljnu ulogu u proizvodnji hrane, očuvanju tradicionalnih znanja i vještina, kulturnom identitetu i zaštiti okoliša, no ne smije se zaboraviti ni činjenica da su žene u ruralnim područjima također suočene s razlikama u plaćama i mirovinama;
87. podsjeća da je Komisija u okviru Sedmog programa djelovanja za okoliš obvezna provesti procjenu učinka potrošnje u Uniji na okoliš, i to u globalnom kontekstu; ističe pozitivne učinke koje održivi načini življenja mogu imati na ljudsko zdravlje i na smanjenje emisija stakleničkih plinova; podsjeća Komisiju da se ciljem održivog razvoja br. 12.8 zahtijeva da se javnosti omogući pristup informacijama i podigne razina

osviještenosti o održivom razvoju i održivim načinima življenja; u skladu s time potiče Komisiju i države članice da izrade programe za podizanje razine javne osviještenosti u pogledu posljedica koje različite vrste potrošnje imaju na zdravlje ljudi, okoliš, sigurnost hrane i klimatske promjene; poziva Komisiju da što prije objavi komunikaciju o održivom europskom prehrambenom sustavu;

88. napominje da se u okviru cilja održivog razvoja 12.8 od vlada zahtijeva da svima zajamče pristup važnim informacijama i da podignu razinu osviještenosti o održivom razvoju i življenju u skladu s prirodom; u skladu s time potiče Komisiju i države članice da izrade programe za podizanje razine javne osviještenosti u pogledu posljedica koje razine potrošnje imaju na zdravlje ljudi, okoliš, sigurnost hrane i klimatske promjene;
89. poziva Komisiju i države članice da izrade sveobuhvatan okvir politika EU-a za rješavanje globalnih zdravstvenih izazova, kao što su HIV/AIDS, tuberkuloza, hepatitis C i antimikrobna otpornost, imajući na umu različite situacije i određene izazove država članica EU-a i njihovih susjednih zemalja koje su najviše pogodene HIV-om i tuberkulozom otpornom na više lijekova (MDR-TB); poziva Komisiju i Vijeće da zauzmu snažnu političku ulogu u dijalogu sa zemljama opterećenima velikim brojem bolesti, uključujući susjedne zemlje u Africi, istočnoj Europi i srednjoj Aziji, i da osiguraju uvođenje planova za održiv prelazak na domaće financiranje kako bi programi za suzbijanje HIV-a i tuberkuloze bili djelotvorni, kako bi se nastavili i pojačali nakon ukidanja potpore međunarodnih donatora, te da nastave blisko surađivati s tim zemljama kako bi se osiguralo da one preuzmu odgovornost za djelovanje u pogledu mjera suzbijanja HIV-a i tuberkuloze;
90. prepoznaje učinkovitost koju stavljanje na raspolaganje lijeka „PREP” ima za sprečavanje HIV-a/AIDS-a. nadalje, poziva Komisiju i Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) da prepoznaju da je liječenje HIV-a/AIDS-a ujedno i preventivno;
91. prepoznaje da su spolno i reproduktivno zdravlje i prava ključni pokretači s transformativnim potencijalom za iskorjenjivanje višedimenzionalnog siromaštva i da bi uvijek trebali biti prepoznati kao preduvjet za zdrav život i jednakost spolova; u tom kontekstu ističe da bi trebalo posvetiti veću pozornost spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima, koja se i dalje, nažalost, smatraju izoliranim pitanjem, iako su od iznimne važnosti za ravnopravnost spolova, osnaživanje mladih i ljudski razvoj te, u konačnici, za iskorjenjivanje siromaštva; naglašava da je napredak mali u odnosu na prethodne pristupe EU-a te da spolno i reproduktivno zdravlje i prava i dalje nisu prepoznati kao ključni pokretači održivog razvoja; napominje da je stajalište EU-a u tom pogledu neusklađeno, kako se vidi iz ovog paketa: Komisija prepoznaje mjere EU-a u tom području samo u dijelu o zdravlju u Komunikaciji o Programu do 2030., a u Komunikaciji o konsenzusu samo u dijelu o ravnopravnosti spolova; stoga poziva Komisiju i države članice da i dalje od Sjedinjenih Američkih Država zahtijevaju da ponovno razmotre svoje stajalište o takozvanom „pravilu globalnog blokiranja”;
92. ističe potrebu za dalnjim promicanjem zdravstvenog istraživanja kako bi se razvila nova i poboljšana dostupna, povoljna i odgovarajuća medicinska rješenja za HIV/AIDS, TB i ostale bolesti povezane sa siromaštvom i zanemarene bolesti, epidemije u nastajanju i antimikrobnu otpornost;
93. napominje da poljoprivredni sektor EU-a već doprinosi održivosti; međutim, napominje

da zajednička poljoprivredna politika (ZPP) mora biti takva da se njome može bolje odgovoriti na trenutačne i buduće izazove; poziva Komisiju da ispita na koji se način ZPP-om i održivim poljoprivrednim sustavima može najbolje pridonijeti ostvarivanju ciljeva održivog razvoja kako bi se osigurali stabilni, sigurni i hranjivi prehrabeni proizvodi te kako bi se zaštitili i unaprijedili prirodni resursi i odgovorilo na pitanje klimatskih promjena; poziva Komisiju da u okviru predstojeće komunikacije o ZPP-u za razdoblje nakon 2020. iznese prijedloge za dodatno poboljšanje učinkovitosti mjera ekologizacije i za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja br. 2, 3, 6, 12, 13, 14 i 15; također poziva Komisiju da potiče lokalnu i ekološku proizvodnju hrane sa slabim ugljičnim otiskom i slabim učinkom na tlo i vodu; ističe važnost agroekosustava i održivog upravljanja šumama te poticaja za održivu obnovu nekorištenih poljoprivrednih površina; ističe da treba zajamčiti da će se svim politikama EU-a učinkovito ostvariti zadani ciljevi s pomoću strogog poštovanja pravila i veće usklađenosti u svim područjima politike; ističe da je to osobito važno kada je riječ o održivom upravljanju prirodnim resursima i o instrumentima koji su za to namijenjeni u okviru ZPP-a;

94. poziva Komisiju i države članice da promiču tu agro-ekološku tranziciju, da upotrebu pesticida štetnih za zdravlje i okoliš svedu na najmanju moguću mjeru te da razviju mjerne zaštite i potpore organskoj i biodinamičkoj poljoprivredi u okviru ZPP-a;
95. poziva Komisiju i države članice da što prije izmijene pravila Unije u pogledu odobrenja pesticida te da pritom postave obvezujuće ciljeve smanjenja njihove upotrebe;
96. ističe da europski poljoprivredni sektor pruža radna mjesta milijunima ljudi u ruralnim područjima u poljoprivredi i drugim sektorima, čime se osiguravaju zalihe hrane i opskrba hranom te se ljudi privlači u ruralna područja kao mjesta za život, rad i odmor; nadalje ističe da krajolici s velikom razinom biološke raznolikosti i visokom prirodnom vrijednosti privlače ljude na selo, čime se ruralnim područjima pruža dodana vrijednost; napominje da politike ruralnog razvoja imaju veliku vrijednost u izgradnji održivih, stabilnih i dinamičnih ruralnih zajednica i gospodarstava; naglašava da se to može postići samo ako poljoprivrednici imaju bolji pristup resursima;
97. traži da se poljoprivredni razvoj temelji na obiteljskim gospodarstvima uz bolje iskorištavanje europskih fondova, kao što je Europski fond za strateška ulaganja (EFSU), uz posebnu pozornost na mala i srednja gospodarstva, zatim na razmjeni i prijenosu stručnog znanja te na iskorištavanju prednosti lokalnih i regionalnih vrijednosnih i proizvodnih lanaca te regionalne zaposlenosti s većim naglaskom na vezama s prigradskim područjima i na izravnoj prodaji, što se pokazalo kao uspješan model u brojnim dijelovima Europske unije; smatra da je mogućnost da poljoprivrednici od svojeg rada ostvare poštenu naknadu preduvjet održivosti europske poljoprivrede i jamstvo dobrobiti poljoprivrednika;
98. podsjeća na to da je važno zajamčiti dobre javne usluge, posebice skrb za djecu i starije, s obzirom na to da su te usluge osobito važne za žene jer one tradicionalno imaju središnju ulogu u brizi za mlađe i starije članove obitelji;
99. ističe važnu ulogu tradicionalnih znanja i prehrabenihs namirnica, posebno u najudaljenijim regijama, planinskim područjima i područjima u nepovoljnem položaju u Europskoj uniji, te gospodarski doprinos koji lokalnim područjima donose europski

sustavi kvalitete kao što su zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla; podsjeća na jednoglasnu potporu Parlamenta u pogledu širenja takve zaštite na širi raspon regionalno proizvedene robe; u tom kontekstu stoga naglašava ulogu europskih sustava kvalitete (zaštićena oznaka izvornosti (ZOI) / zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla (ZOZP) / zajamčeno tradicionalni specijalitet (ZTS)) u pružanju i održavanju izvora zarade u tim područjima; svjestan je da su ti sustavi opće poznati samo u nekim državama članicama i poziva da se u cijeloj Uniji podigne razina znanja o njihovim prednostima;

100. naglašava da mediteranska šuma i poljoprivredno-šumarski sustav „dehasa”, kojim se neprimjetno povezuje kontinuirano, ekstenzivno stočarstvo s poljoprivrednim i šumarskim aktivnostima, doprinose ciljevima održavanja i jamčenja održivosti bioraznolikosti te da bi trebali dobiti priznanje i potporu ZPP-a;
101. ističe važnost bioenergije za poljoprivredna gospodarstva i biogospodarstvo te važnost postrojenja za proizvodnju, pohranu i distribuciju obnovljive energije i njezino korištenje na poljoprivrednim gospodarstvima jer time poljoprivrednici dobivaju dodatni proizvod koji mogu prodavati, čime se doprinosi sigurnosti njihovih prihoda, a također se u ruralnim područjima otvaraju i čuvaju vrlo kvalitetna radna mjesta; ističe da se razvoj bioenergije mora provesti na održiv način te da ne smije ometati proizvodnju hrane za ljude i životinje; naglašava da se energetske potrebe radije trebaju zadovoljiti potičući korištenje otpada i nusproizvoda koji se ne mogu koristiti ni u kojem drugom postupku;
102. napominje da uzgoj mahunastih usjeva u okviru rotacije usjeva može predstavljati pozitivno rješenje za sve: poljoprivrednike, životinje, biološku raznolikost i klimatske potrebe; poziva Komisiju da predloži „plan za bjelančevine”, koji uključuje uzgoj mahunarki uz rotaciju usjeva;
103. smatra da je nužan daljnji napredak u preciznoj poljoprivredi, digitalizaciji, racionalnom korištenju energije, uzgoju bilja i životinja i uvođenju integrirane zaštite bilja jer će povećana učinkovitost temeljena na ciljevima održivog razvoja i bioraznolikosti pomoći da se smanji potreba za tlom i utjecaj poljoprivrede na okoliš; smatra da bi učinkovita biološka raznolikost za poljoprivrednike mogla značiti povećanje njihovih prihoda i poboljšanje zdravlja i iskoristivosti tla te pomoći u suzbijanju nametnika i poboljšanju opršivanja; stoga naglašava da je za jamčenje pravovremenih, učinkovitih i djelotvornih postupaka donošenja odluka važan bolji regulatorni okvir; ističe da bi se tim „pametnim” rješenjima trebale potaknuti i podupirati inicijative osmišljene prema potrebama malih poljoprivrednih gospodarstava kako bi ona i bez ekonomije razmjera mogla profitirati od novih tehnologija;
104. smatra da je presudno održavati i poboljšavati uspješnost tradicionalnih i lokalnih pasmina s obzirom na njihovu sposobnost prilagođavanja obilježjima njihova izvornog okoliša te poštovati pravo poljoprivrednika na autonoman uzgoj bilja te čuvanje i razmjenu sjemena različitih vrsta i sorti kako bi se zajamčila genetska raznolikost u poljoprivredi; odbacuje svaki pokušaj da se patentiraju živa bića, biljke i životinje, genetski materijal ili ključni biološki procesi, posebice kada je riječ o autohtonim sojevima, sortama i obilježjima;
105. poziva Komisiju da predloži akcijski plan i uspostavi stručnu skupinu koja bi radila na osmišljavanju održivijeg sustava za upravljanje integriranom zaštitom bilja; naglašava

da je potreban sustav za zaštitu od nametnika kojim se poboljšava povezivanje aktivnosti uzgoja bilja, sustava prirodne zaštite i upotrebe pesticida;

106. smatra da je potrebno promicati uvođenje širokopojasnog interneta i poboljšati prometnu povezanost ruralnih područja kako bi se uz doprinos ostvarenju ciljeva ekološke održivosti u ruralnim područjima doprinijelo i poticanju rasta koji je ekološki, gospodarski i društveno u potpunosti održiv;
107. naglašava da kultura treba postati sastavnim dijelom mjera Komisije za održivost, jasno ističući ulogu koju ima u gospodarskom razvoju, otvaranju radnih mjesta, promicanju demokracije, socijalne pravde i solidarnosti, poticanju kohezije, borbi protiv socijalne isključenosti, siromaštva i generacijskih i demografskih nejednakosti; poziva Komisiju da kulturu uključi u ciljeve, definicije, alate i evaluacijske kriterije svoje strategije za ciljeve održivog razvoja;
108. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.